

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Slezské písně, Petr Bezruč

HORNÍK

Já kopu, já pod zemí kopu,
já balvany jak hada kůže se jiskřící kopu,
pod Polskou Ostravou kopu.
Kahan mi zhasíná, do čela padly
zcuchané vlasy a spleené potem,
octem a žlučí se zalévá oko,
ze žil a z temena lebky se kouří,
zpod nehtů červená lije se krev,
já kopu, já pod zemí kopu.

Široké kladivo do štoly vrážím,
na Salmovci kopu,
já v Rychvaldě kopu a v Pětvaldě kopu.

Při Godule má žena mrzne a vzdychá,
na klíně hladová robata pláčou,
já kopu, já pod zemí kopu.

Srší to ze štoly, srší to z očí,
já v Dombrové kopu, v Orlové kopu,
na Porembě kopu a pod Lazy kopu.
Nade mnou nad hlavou kopyta duní,
grof jede dědinou,
komtesa ručkou pohání koně a směje se růžovou
tváří.

Já kopu, já motyku zdvímám,
má žena zsinálá do zámku jde,
chleba chce, v prsou kdy vyschlo jí mléko.
Dobrého srdce je pán,
z žltého kamene je jeho zámek,
pod zámek hučí a láme se Ostravice.
Před branou černé dvě suky se mračí.

Na co šla do zámku prosit a žebrat?
Roste rež na poli panském pro horníka robu?
Já v Hrušově kopu a v Michálkovicích.

Co bude z mých synků,
co bude z mých děvuch,
až mne ráz ze štoly vytáhnou mrtva?
Můj synek dál bude kopat a kopat,
na Karviné kopat,
a děvuchy — co bývá z hornických děvuch?

Což kdybych tak jednou prokletým kahanem
do štoly mrštíł,
sehnoutou do výše narovnal šíji,
levici zat' al a vykročil přímo,
půlkruhem od země k obloze vzhůru
kladivo zdvihl a jiskřící oči tam pod božím
sluncem?

- I. Text zařaďte do literárního druhu a žánru, vše dokazujte na ukázkách
- II. Uvažte, o jakou literární formu a variantu jde. Opětně dokazujte na citacích částí textu
- III. Nacházejí se v ukázce tropy? Jaké? Pokuste se vysvětlit jejich funkci
- IV. Nacházejí se v ukázce figury? Jaké? Pokuste se vysvětlit jejich funkci

Použitá literatura:

BEZRUČ, Petr. *Slezské písně*. 16. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1953, s. 124–126.